

Огляд ринку: прогнози та перспективи

[Руслана Бутило, керівник аналітичного відділу НАЦУ «Укрцукор»]

Цінова ситуація

Оптово-відпускні ціни на цукор в лютому продемонстрували деяке зниження (рис.1). Так, станом на 26.02 ціна цукру складала 13,5-14,0 грн., коли ще в кінці січня вона коливалася у рамках 13,9-14,1 грн. Таким чином середня ціна знизилася із 14,00 грн./кг до 13,75 грн./кг.

З огляду на доволі сильну девальвацію національної валюти за лютий (з 25,56 на 01.02 до 27,25 грн. на 26.02) ціна на цукор у доларовому еквіваленті доволі сильно знизилася з 543,92 дол./тонну на початку місяця до 504,61 - в кінці.

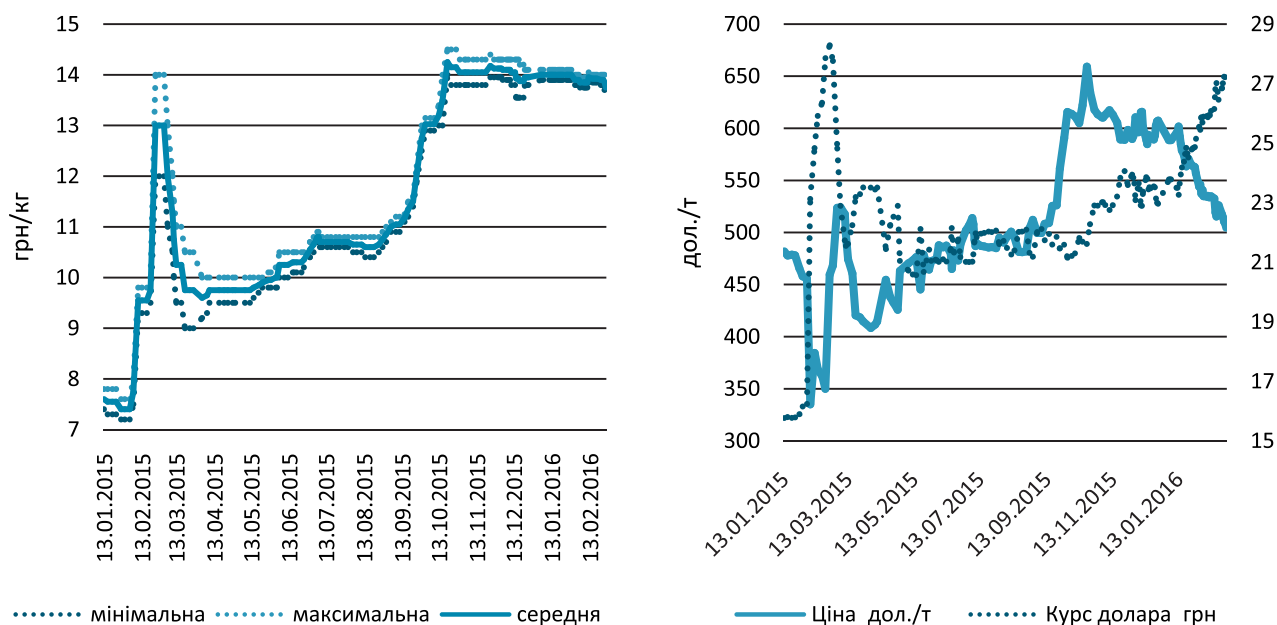

Рис.1. Оптово-відпускні ціни на цукор

Джерело: аналітичний відділ НАЦУ «Укрцукор»

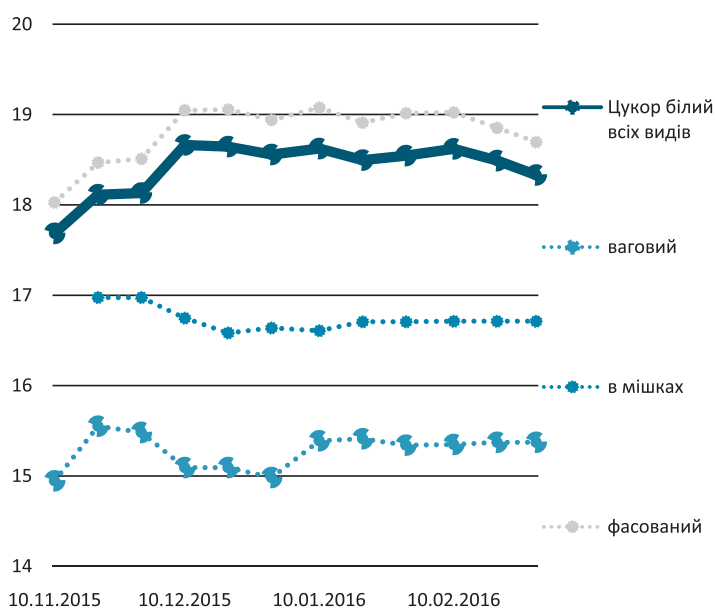

Рис. 2. Роздрібні ціни на цукор білий в Україні, грн/кг

Джерело: за даними власного моніторингу

Що стосується роздрібних цін на цукор, то вони також продемонстрували деяке послаблення. Так, середня ціна білого цукру знизилася за декаду на 0,16 грн., а за місяць - на 0,22 грн. Станом на кінець лютого кілограм цього продукту коштував 18,33 грн.

Вартість пресованого цукру, дещо зросла (на 2,7% за місяць) і станом на кінець лютого кілограм цього продукту коштував 37,32 грн. Цукор в стіках також показав незначне зростання (на 1%) - до 40,77 грн./кг.

Що стосується тростинного цукру, то на продукцію українського виробництва ціни знизилися (див. таблиця 1). Найбільш відчутно - на пресований колотий цукор Демерара - за місяць ця продукція втратила 56,76% своєї вартості (це пов'язано із скороченням асортименту). Продукція іноземного виробництва дещо зросла у ціні, найбільше - по цукру-піску Демерара за місяць (+6,15%).

Ціни на цукор тростинний, грн./кг

	30.01.2016	10.02.2016	20.02.2016	29.02.2016	Зміна за декаду, %	Зміна за місяць, %
Вітчизняного виробництва:	197,83	154,19	154,34	150,05	- 2,78	- 24,15
- пресований	134,32	128,78	128,78	128,78	-	- 4,12
- гранульований	172,28	172,28	172,28	160,44	- 6,87	- 6,87
- цукор-пісок Демерара	153,10	153,06	153,71	145,28	- 5,48	- 5,11
- пресований, колотий Демерара	417,80	180,67	180,67	180,67	-	- 56,76
- пісок	232,00	232,00	232,00	216,50	- 6,68	- 6,68
- кусковий	225,91	225,91	225,91	225,91	-	-
- з натуральними добавками		74,00	74,00	74,00	-	-
- білий кусковий	227,91	144,50	144,50	144,50	-	- 36,60
- органічний, еко	152,61	147,77	154,53	154,53	-	1,26
Іноземного виробництва:	354,27	356,62	360,56	361,76	0,33	2,11
- кусковий	283,86	289,08	284,12	284,70	0,20	0,30
- пісок	441,92	441,92	441,92	441,92	-	-
- пісок Демерара	365,11	366,59	384,07	387,56	0,91	6,15
- кусковий Демерара	323,23	323,23	323,23	323,23	-	-

Джерело: за даними власного моніторингу

Ціни на цукрозамінники за місяць дещо змінилися (див. таблиця 2). У зв'язку з розширенням асортименту «дорогої» фруктози піднялася середня ціна на українську продукцію і станом на кінець лютого вона складала 164,9 грн./кг. В той же час вартість цукрозамінників українського виробництва дещо зменшилася, а іноземного - зросла.

Таблиця 2

Ціни на цукрозамінники

Продукція	29.02.2016	Зміна за декаду, %	Зміна за місяць, %
Фруктоза, Україна, грн./кг	164,93	-	102,77
Фруктоза, іноз.вироб., грн./кг	186,00	-	-
Цукрозамінники іноземного виробництва, грн./табл.	0,09	0,35	5,13
Цукрозамінники Україна, грн./табл.	0,06	-	-32,87
Цукрозамінники (сорбіт) іноземного вироб., грн./кг	219,00	-	-

Джерело: за даними власного моніторингу

Експорт-імпорт

Цукор білий

Експорт

В січні на зовнішні ринки було поставлено 6,96 тис. тонн цукру білого на загальну суму 3,5 млн. дол. (див. таблиця 3). Середня ціна експорту склала 509,6 дол./тонну. У порівнянні з січнем минулого року обсяги поставок скоротилися - на 40% у тоннажі і на 26% у вартості. Варто відмітити, що в 2015 році в порівнянні з 2014 роком відбувся географічний перерозподіл експорту: коли на початку минулого року лівова частка відвантажень відправлялася у Киргизстан та Крим, то зараз практично рівноцінний обсяг експортується до Румунії.

З початку маркетингового року на зовнішній ринок було направлено 17,5 тис. тонн цукру білого на суму 8,3 млн. дол. Лідером за обсягом експорту залишається СГ ПП «ім. Довженка» (4,61 тис. тонн) (див. таблиця 4). На другу позицію перемістилося ЗАТ «Поділля-продовольча компанія» з 4,56 тис. тонн. Замикає чільну трійку ТзОВ «Хмільницьке» (2,95 тис. тонн). На ці 3 компанії припадає 68% експорту цукру білого у вересні-січні 2015/2016 МР.

Таблиця 3

Експорт цукру білого (код УКТ ЗЕД 170199)

Країни	Січень 2015		Січень 2016		Вересень 2015-ічень2016	
	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.
Румунія	0,46	187,17	6,79	3 451,24	7,99	3 949,24
Казахстан	0,54	208,68	-	-	4,40	1 826,87
Молдова	0,68	300,39	0,00	0,88	1,84	872,73
Азербайджан	-	-	-	-	1,18	587,37
Російська Федерація	-	-	-	-	0,71	369,66
Грузія	0,41	184,17	0,00	1,31	0,49	235,00
Польща	0,23	82,44	0,04	23,10	0,32	151,52
Латвія	0,13	55,94	0,13	70,68	0,21	111,06
Киргизстан	5,22	2 099,73	-	-	0,20	93,90
Крим	3,91	1 670,91	-	-	0,11	49,52
Маршаллові острови (США)	-	-	-	-	0,02	10,00
Гонконг (Китай)	-	-	-	-	0,02	9,52
Сполучені Штати Америки	-	-	-	-	0,01	4,95
Узбекистан	0,07	27,99	-	-	-	-
Всього	11,65	4 817,39	6,96	3 547,22	17,49	8 271,33

Джерело: аналітичний відділ НАЦУ «Укрцукор»

Таблиця 4

Рейтинг експортерів цукру білого

Компанії	Січень 2016		Вересень 2015-Січень 2016	
	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.
ім. Довженка, СГ ПП	0,20	103,00	4,61	1 929,83
Поділля - продовольча компанія, ЗАТ	4,16	2 119,25	4,56	2 320,95
Хмільницьке, ТЗОВ	1,75	886,92	2,95	1 384,92
Сідрейл, ТЗОВ	-	-	1,42	660,15
Полтавазернопродукт, ІПК ТЗОВ	0,68	342,08	0,68	342,08
Олександрійський цукровий завод, ЗАТ	-	-	0,50	249,90
АПК Харківцукорзбут, ТЗОВ	-	-	0,44	221,97
Віва-торг, ТЗОВ	-	-	0,38	231,96
Транс-груп, ТЗОВ	-	-	0,27	118,54
Карс, ТЗОВ	-	-	0,23	115,50
Метал-Альянс, ПП	0,13	70,68	0,21	111,06
Новооржицький цукровий завод, ТЗОВ	-	-	0,20	93,90
Цукрова компанія - Селена, ТЗОВ	-	-	0,18	81,60
Радехівський цукор, ТЗОВ	0,04	23,10	0,18	85,14
Торговий дім - Аванта, ТЗОВ	-	-	0,14	66,38
Еколіс, ТЗОВ	-	-	0,10	41,00
Глобал Транспорт, ТЗОВ	-	-	0,08	42,42
ПП Коваленко Андрій Олександрович	-	-	0,07	31,04
Експоснаб, ТЗОВ	-	-	0,06	30,00
Експорт сервіс, ТЗОВ	-	-	0,04	17,85
Арт-Бізнес Плюс, ТЗОВ	-	-	0,04	18,80
Караван, ТЗОВ	-	-	0,04	19,52
Теміртранс-Захід, ТЗОВ	-	-	0,02	10,34
Бізнес-форс груп, ТЗОВ	-	-	0,02	8,18
Енвіжен, ТЗОВ	-	-	0,02	7,65
Ямуна - фірма, МПП	0,00	0,93	0,01	13,47
Трейдінгова компанія Адеон, ТЗОВ	-	-	0,01	4,70
Успотлтд, ТЗОВ	0,00	1,13	0,01	5,47
Ата, ТЗОВ	-	-	0,00	3,12
Укрфудальянс, ТЗОВ	-	-	0,00	1,36
Інші	0,00	0,14	0,00	2,53
Всього	6,96	3 547,22	17,49	8 271,33

Джерело: аналітичний відділ НАЦУ «Укрцукор»

Імпорт

Відкриття українського ринку для європейського виробника з початку календарного року вже позначилося на обсягах імпорту цукру білого. Так, за січень його обсяги зросли в тисячі разів (див. таблиця 5), а за період від початку року було куплено 20,2 тис. тонн цукру, з яких 20 тис. тонн - із ЄС.

Таблиця 5

Імпорт цукру білого

Показники	Січень			Січень-вересень		
	2015	2016	Зміна, %	2014/15	2015/16	Зміна, %
тис. тонн	0,003	20,01	в 6 670 р.б.	0,24	20,2	в 84,2 р.б.
тис. дол.	3,3	9 525,4	в 2 886,5 р.б.	245,8	9 704,3	в 39,5 р.б.
ціна, дол./тону	1088,1	476,0	в 2,3 р.м.	1026,8	480,4	в 2,1 р.м.

Джерело: аналітичний відділ НАЦУ «Укрцукор»

Найбільші обсяги цукру завезла компанія ТзОВ «Юкрейніан Шугар Компані» (20 тис. тонн/ 9 500 тис. дол.) (див. таблиця 6).

Таблиця 6

Рейтинг імпортерів цукру білого

Компанії	Січень 2016		Вересень 2015 - січень 2016	
	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.
Юкрейніан Шугар Компані, ТзОВ	20,00	9 500,00	20,00	9 500,00
Рошен - кондитерська корпорація, дочірнє підприємство (Дніпровські Ласощі, ТзОВ)	-	-	0,14	81,62
Світоч - Львівська кондитерська фірма, ЗАТ	-	-	0,02	40,00
КусумФарм, ТзОВ	0,01	25,30	0,01	25,30
Арно Україна, ТзОВ	-	-	0,01	15,68
Лейпурін, ТзОВ	-	-	0,01	5,12
ВітекІндастріал, ТзОВ	-	-	0,005	8,69
Макрохім, ЗАТ	-	-	0,004	8,15
Сінбіас - НВФ, ТзОВ	-	-	0,004	11,66
Бакалдрін Україна, ТзОВ	-	-	0,001	2,64
Бакіто, ТзОВ	-	-	0,001	1,68
Сперко Україна, СП ТзОВ [Українсько-Іспанське]	-	-	0,001	2,64
ДіДжіЕф Інтернешнл Кулінарі - ТзОВ	-	-	0,00045	0,38
Бюро Вин, ТзОВ	-	-	0,00003	0,11
Сорс, ТзОВ	-	-	0,00001	0,14
Хімлаборреактив, ТзОВ	-	-	0,00001	0,10
Алсілтд, ТзОВ	-	0,10	-	0,39
Всього	20,01	9 525,40	20,20	9 704,29

Джерело: аналітичний відділ НАЦУ «Укрцукор»

Патока/меляса

У січні 2016 року на зовнішні ринки було поставлено 15,6 тис. тонн меляси/патоки загальною вартістю 1 253,6 тис. дол. Цей обсяг на 32,6% за тоннажем і практично вдвічі за вартістю поступаєть показникам аналогічного місяця минулого року. За поточний маркетинговий рік на зовнішній ринок було поставлено 38,97 тис. тонн меляси/патоки на суму 3 047,21 тис. дол.

Основним експортним ринком стали Сполучені Штати Америки (див. таблиця 8), на які припало 38,5% сумарного українського експорту.

Лідерами із експорту патоки/меляси серед українських компаній в поточному МР є ТзОВ «Вінницький комбінат хлібопродуктів №2» (7,34 тис. тонн), ТзОВ «Волочиськ-Агро» (7,31 тис. тонн), ВАТ «Гнідавський цукровий завод» (5,54 тис. тонн) (див. таблиця 8). За січень найбільші обсяги відвантажень продемонстрував ТзОВ «Вінницький комбінат хлібопродуктів №2» (7,34 тис. тонн або 50% експорту).

Експорт патоки/меляси

Країни	Січень 2015		Січень 2016		Вересень 2015-січень 2016	
	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.
Сполучені Штати Америки	-	-	15,00	1 207,83	15,00	1 207,83
Угорщина	0,90	80,96	-	-	10,05	834,03
Польща	0,74	51,12	0,60	45,63	8,85	600,98
Тайвань (Китай)	-	-	-	-	5,00	396,64
Кіпр	-	-	-	-	0,05	4,11
Латвія	-	-	-	-	0,02	2,07
Румунія	-	-	0,00	0,12	0,00	1,55
Іспанія	21,00	2 063,74	-	-	-	-
Вірменія	0,50	46,11	-	-	-	-
Всього	23,14	2 241,93	15,60	1 253,58	38,97	3 047,21

Джерело: аналітичний відділ НАЦУ «Укрцукор»

Рейтинг експортерів патоки/меляси

Компанії	Грудень 2015		Січень 2016		Вересень 2015-січень 2016	
	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.
Вінницький комбінат хлібопродуктів №2, ТзОВ	-	-	7,34	623,57	7,34	623,57
Волочиськ-Агро, ТзОВ	4,02	333,84	-	-	7,31	607,14
Гнідавський цукровий завод, ВАТ	0,59	37,36	-	-	5,54	352,33
Август-систем лтд - ВКФ, ТзОВ	-	-	2,93	219,55	2,93	219,55
Хмільницьке, ТзОВ	1,34	111,56	-	-	2,73	226,89
Схід-Захід-енерго, ТзОВ	-	-	2,67	205,47	2,67	205,47
Дизайн геос, ТзОВ	2,24	170,98	-	-	2,24	170,98
Ростгруп-авто, ТзОВ	1,45	110,42	0,57	43,90	2,02	154,32
Європацукор, ПП	0,15	10,39	0,30	22,53	1,73	123,53
Ландтехнік, ТзОВ	-	-	1,50	115,35	1,50	115,35
Ріля Україна, ТзОВ [Українсько-Польське]	1,31	115,24	-	-	1,31	115,24
Агролеон-Захід, ПП	-	-	-	-	1,01	73,90
Агробрікс, ТзОВ	0,08	7,01	0,30	23,10	0,38	30,11
Мелекс, СГ ПП	-	-	-	-	0,20	21,12
Зоря Поділля - продовольча компанія, ТзОВ	-	-	-	-	0,05	4,11
Торговий дім - Шепетівський Цукор, ТзОВ	-	-	-	-	0,02	2,07
Харківський дріжджовий завод, ЗАТ	0,00	0,35	0,00	0,12	0,00	1,55
Всього	11,19	897,15	15,60	1 253,58	38,97	3 047,21

Джерело: аналітичний відділ НАЦУ «Укрцукор»

Кондитерські вироби з цукру без вмісту какао

Основним ринком збуту для українських кондитерських виробів з цукру без вмісту какао є Казахстан, куди за вересень-січень було продано 4,37 тис. тонн цих продуктів на загальну суму в 6 087,9 тис. дол. (див. таблиця 9). Сумарний експорт за цей період складає 28,03 тис. тонн (39 284,96 тис. дол.).

Експорт кондитерських виробів з цукру без вмісту какао

Країни	Грудень 2015		Січень 2016		Вересень 2015-Січень 2016	
	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.
Казахстан	0,90	1 223,69	0,52	709,70	4,37	6 087,93
Азербайджан	0,76	987,80	-	0,66	2,97	4 026,52
Туркменістан	0,38	528,93	0,26	319,63	1,96	2 714,68
Монголія	0,48	674,88	0,16	236,55	1,95	2 665,72
Грузія	0,50	603,04	0,18	231,76	1,95	2 380,06
Інші	2,62	3 758,48	1,67	2 409,08	14,83	21 410,05
Всього	5,64	7 776,82	2,79	3 907,38	28,03	39 284,96

Джерело: аналітичний відділ НАЦУ «Укрцукор»

У розрізі компаній лідерські позиції посідають: ТзОВ «Плюс-розподільний центр» (11,33 тис. тонн, 15 724,51 тис. дол.), ТзОВ «Дніпровські ласощі» (7,96 тис. тонн, 12 281,87 тис. дол.) та ТзОВ «Дружківська харчосмакова фабрика» (1,15 тис. тонн, 1 156,56 тис. дол.) (див. таблиця 10).

Таблиця 10

Рейтинг експортерів кондитерських виробів з цукру без вмісту какао

Компанії	Грудень 2015		Січень 2016		Вересень 2015-Січень 2016	
	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.
Плюс - Розподільний центр, ТзОВ	2,20	3 026,83	0,98	1 356,90	11,33	15 724,51
Рошен - кондитерська корпорація, дочірнє підприємство (Дніпровські Ласощі, ТзОВ)	1,63	2 520,61	1,02	1 573,28	7,96	12 281,87
Дружківська харчосмакова фабрика, ТзОВ	0,44	443,32	0,14	133,56	1,15	1 156,56
Три Стар, ТзОВ	0,22	198,54	0,19	169,89	1,15	1 045,11
Харківська бісквітна фабрика, ЗАТ	0,15	185,38	0,13	170,75	0,95	1 205,56
ЖЛ, ТзОВ	0,04	56,34	-	-	0,72	1 081,42
ДПФ, ТД ТзОВ	-	-	0,01	13,83	0,44	393,74
Торгівельний будинок - Конті, ТзОВ	0,13	137,39	0,02	20,11	0,32	336,15
Херсонська кондитерська фабрика, ЗАТ	0,07	77,16	0,02	20,30	0,28	294,31
Крафт Фудз Україна, ЗАТ	0,04	159,81	0,01	40,23	0,25	1 009,50
Агропродукт, ТзОВ	0,06	51,98	0,02	17,92	0,24	237,12
Т Престиж, тзОВ	0,06	86,58	0,01	18,89	0,22	350,91
Сідвелс, ТзОВ	0,06	54,74	0,00	0,62	0,21	193,94
Одеський консервний завод - ВО, ЗАТ	0,03	27,96	0,01	5,26	0,20	159,29
Кондитерська фабрика - Східні ласощі, ТзОВ	0,04	33,46	-	-	0,16	147,66
Київ-Конті - ВО, ЗАТ	-	-	-	-	0,16	174,28
Лісова казка - виробничо-кондитерська група, ТзОВ	0,01	20,44	0,03	71,90	0,14	295,73
Чумацький шлях, ТзОВ	-	-	-	-	0,13	175,62
Ліком, ПП	0,03	39,99	0,02	30,60	0,13	179,53
Три Стар Експорт-імпорт, ТзОВ	-	-	0,02	22,81	0,12	131,02
Полтавакондитер, ВАТ	0,02	19,21	0,02	18,09	0,11	126,65
Кріоліт-Дніпро - ВТФ, ПП	0,01	24,54	0,02	27,46	0,11	177,61
Ренесанс Траст, ТзОВ	0,10	147,68	-	-	0,10	147,68
АВК конфекціонери, ТзОВ	0,02	25,53	0,01	12,17	0,10	138,49
Інтерресурси, ВАТ	0,02	17,63	-	-	0,09	88,38
Диад-К, ТзОВ	0,01	12,50	-	-	0,08	110,95
АгдаКорпорейшн, ТзОВ	0,02	37,70	0,01	15,90	0,08	124,51
Меркурій - фірма, ТзОВ	0,01	25,09	0,01	32,23	0,08	242,85
Ясен - продовольча компанія, ВАТ	0,01	15,15	0,01	18,04	0,07	87,90
Знам'янська кондитерська фабрика, ТзОВ	0,01	5,16	0,02	10,30	0,06	35,71
Інші	0,22	326,07	0,07	106,34	0,88	1 430,41
Всього	5,64	7 776,82	2,79	3 907,38	28,03	39 284,96

Джерело: аналітичний відділ НАЦУ «Укрцукор»

Жом буряковий

Що стосується експорту жому, то його обсяги у тоннажу в поточному МР на 27,4% перевищують показники за аналогічний період минулого року, проте через зниження цін вартісні показники дещо нижчі, ніж у 2014/15 МР. Основним ринком для українського жому є Польща (28,50 тис. тонн).

Таблиця 11

Експорт бурякового жому

Країни	Вересень 2014-січень 2015		Вересень 2015-січень 2016	
	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.
Польща	13,21	2 210,45	28,50	3 300,62
Республіка Корея	13,18	2 128,07	11,64	1 627,96
Ліван	3,30	461,48	-	-
Великобританія	2,37	424,13	-	-
Кіпр	1,51	212,02	-	-

Аналітика від НАЦУ «Укрцукор»

Словаччина	-	-	-	-
Литва	0,26	44,82	2,40	228,43
Японія	-	-	0,62	131,12
Китай	0,05	14,35	-	-
Разом	33,88	5 495,33	43,16	5 288,13

Джерело: аналітичний відділ НАЦУ «Укрцукор»

Лідерами експорту є СГ ПП «ім. Довженка» (9,62 тис. тонн, 1 154,07 тис. дол.), Компанія «Мелагрейн» (8,95 тис. тонн, 886,99 тис. дол.) та ТзОВ «ТЕП-Вертикаль» (8,54 тис. тонн, 1 047,54 тис. дол.) (див. таблиця 12).

Таблиця 12

Рейтинг експортерів жому

Компанії	Грудень 2015		Січень 2016		Січень 2015-Вересень 2016	
	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.	тис. тонн	тис. дол.
ім. Довженка, СГ ПП	3,01	361,32	1,50	179,72	9,62	1 154,07
Компанія - Мелагрейн	0,77	88,83	0,83	91,19	8,95	886,99
ТЕП - Вертикаль, ТзОВ	2,66	330,20	-	-	8,54	1 047,54
Новооржицький цукровий завод, ТзОВ	1,52	189,35	0,74	91,05	4,92	611,04
Вінницький комбінат хлібопродуктів №2, ТзОВ	4,08	709,26	-	-	4,08	709,26
Агролеон-Захід, ПП	0,23	28,93	0,30	36,05	1,67	208,35
Перша логістична компанія, ТзОВ	-	-	-	-	1,22	133,86
Львів-Інтерсервіс, ТзОВ	0,15	22,97	0,35	53,55	1,01	146,03
Астарт-Київ - фірма, ТзОВ	-	-	-	-	0,74	88,66
Кодікор, ТзОВ	-	-	-	-	0,63	28,08
Буртехпостач, ТзОВ	0,04	4,75	0,04	5,99	0,55	66,43
Сервіс О.К., ПП	0,08	20,54	-	-	0,42	98,81
Хорольський комбикормовий завод, ЗАТ	0,30	37,04	-	-	0,30	37,04
Агрофірма - Добробут, ТзОВ	-	-	-	-	0,20	32,31
Фідол, ТзОВ	-	-	-	-	0,14	12,80
Білагро, ТзОВ	-	-	-	-	0,12	18,08
Львівресурси - Львівська товарно-сировинна фірма, ВАТ	-	-	-	-	0,07	8,76
Всього	12,86	1 793,18	3,76	457,55	43,16	5 288,13

Ситуація в країнах СНД

Азербайджан

За результатами січня 2016 року Азербайджан збільшив обсяг імпорту цукру на 70,6%, в порівнянні з аналогічним періодом попереднього року. Так, за досліджуваний період до країни було ввезено цукру сумарною вартістю 8,98 млн. дол. За 2015 рік показники імпорту цукру зменшилися на 39,4% та склали 124,5 млн. дол.

У профільному Міністерстві Азербайджану наголошують на тому, що цукровий завод, який орієнтований на внутрішній ринок, працює на сировині, яка на 80% є імпортованою. Урядовці бачать значні перспективи у збільшенні площ та урожайності цукрових культур аж до потенційного експорту цукру.

Білорусь

В січні на підприємствах цукрової галузі було вироблено 20,4 тис. тонн цукру.

Що стосується обсягів експорту, то варто відмітити його зниження по цукру (код УКТ ЗЕД 1701) у кількості на 9,4%, а у вартості - на 19,2% - до 363 тис. тонн та 205,7 млн. дол., відповідно (див. таблиця 13). Причина цього зниження у скороченні обсягів поставок до Росії та Казахстану.

Таблиця 13

Експорт цукру та супутніх продуктів Білоруссю

Назва товару	Січень-грудень 2015 року			Зміна %*		
	тис. тонн	млн. дол.	ціна, дол./тону	у кількості	у вартості	у ціні
Цукор (код 1701)	363,0	205,7	567,0	-9,4	-19,2	-10,8
в т.ч. цукор-сирець буряковий (170112)	5,1	3,2	623,0	в 15 р.б.	в 13 р.б.	-9,8
інший цукор в твердому стані (170199)	358,0	202,5	566,2	-10,6	-20,4	-11,0

Інші види цукру, включаючи хімічно чисті лактозу, мальтозу, глюкозу і фруктозу	2,4	1,3	560,0	+8,5	+4,9	-3,3
Меляса	132,7	7,7	59,0	+97,4	+18,1	-39,8
Кондитерські вироби із цукру	5,9	9,7	1 623	-0,9	-23,9	-23,2

* В порівнянні із аналогічним періодом 2014 р.

Джерело: аналітичний відділ за даними «Національного статистичного комітету Республіки Білорусь»

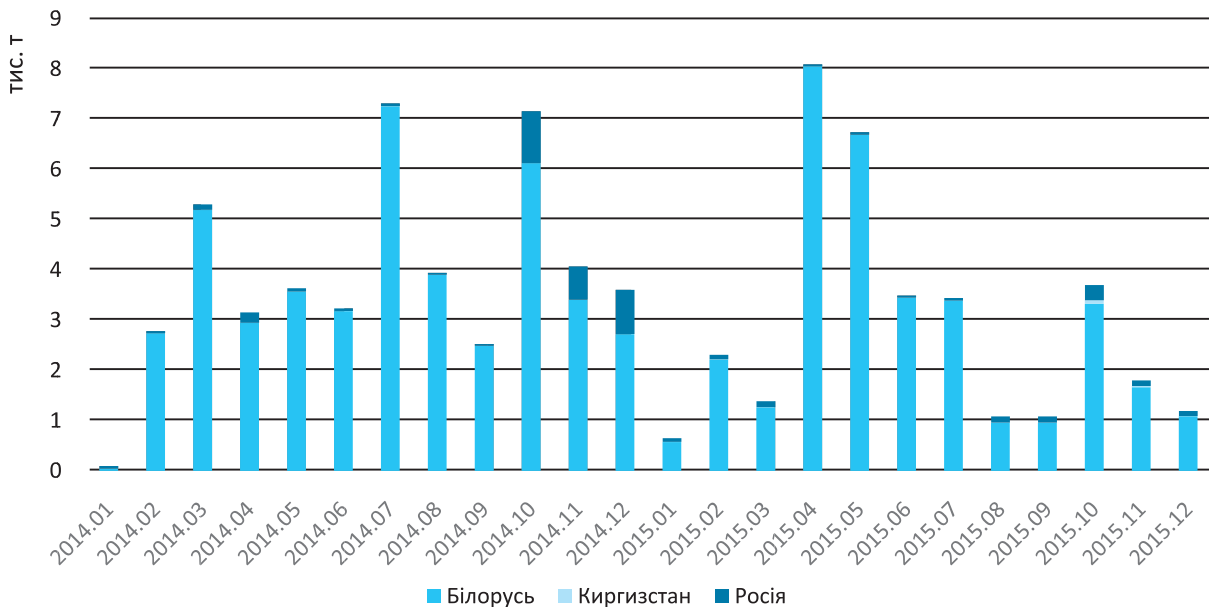

Рис. 3. Імпорт цукру (код УКТ ЗЕД 1701) Казахстаном із країн Митного Союзу в 2014-2015 роках.

Джерело: аналітичний відділ за даними «Комітету статистики»

Слід також відмітити значне зростання експорту меляси (у об'ємах - практично вдвічі), який навіть за умови зменшення ціни показав приріст вартості експорту на 18,1%. Основними «акцепторами» білоруської меляси стали Литва (40%), Німеччина (17,5%) та Латвія (16,9%).

Що стосується імпорту цукру, то за даними 2015 року він зменшився на 24,2% (за тоннажем) і склав 176 тис. тонн. Практично повністю цей обсяг надійшов із Бразилії (88 тис. тонн) та Куби (78 тис. тонн).

Казахстан

У 2015 році Казахстан імпортував на 16,8% менше цукру тростинного чи бурякового в твердому стані (374,6 тис. тонн). У грудні обсяг закупівлі склав 57,3 тис. тонн, а в листопаді - 39,9 тис. тонн.

Казахстан доволі сильно зменшив обсяги імпорту цукру з країн Митного Союзу у 2015 році - на 25,4% - до 34,9 тис. тонн. Левова частка цукру (96,3%) надійшла з Білорусі. Падіння цін на цукор (на 15,6%) також позначилося на загальній вартості імпорту, яка зменшилася на 37%.

Показники	2014	2015	Зміна, % 2015/14
Обсяг, тис. тонн	46,8	34,9	-25,4
Вартість, млн. дол.	30,3	19,1	-37,0
Ціна, дол./тонну	648,6	547,6	-15,6

Місцевий комітет із статистики декларує зростання цін на цукор в січні на 5,5% і цей показник є найбільшим з-поміж інших харчових продуктів.

Киргизстан

Роздрібна ціна на цукор - у відповідності до повідомлення Міністерства економіки Киргизстану - в другій половині 2015 року змінювалась у відповідності до росту міжнародних цін. Роздрібна ціна в грудні 2015 року на 7% вища, ніж в кінці 2014 року. Так, кілограм цукру в столиці країни - Бішкеку - коштував 56 сомів (18,9 грн.).

Молдова

За даними Національного Бюро статистики Республіки Молдова споживчі ціни на цукор в січні поточного року в порівнянні з аналогічним місяцем 2014 року зросли на 21,0%. І цей показник є одним із найвищих серед продуктів харчування (після свіжих овочів та фруктів). Загалом харчі в країні збільшилися в ціні на 15% за рік.

Аналітика від НАЦУ «Укрцукор»

У 2015 році спільне молдово-німецьке підприємство «SudzuckerMoldova» виробило 53,6 тис. тонн бурякового цукру переробивши 379,1 тис. тонн цукрових буряків. Як наголосив спікер правління компанії Олександр Косс цей результат є непоганим враховуючи складність погодних умов минулого року, особливо низьку кількість опадів.

Варто відмітити, що молдовські виробники не використали повністю квоту на експорт до ЄС, а тільки п'яту частину - 8 тис. тонн із 37,4 тис. тонн.

Росія

За даними Союзу цукровиробників Росії, станом на 15 лютого 2016 року працюють 3 заводи. Від початку сезону перероблено 34,2 млн. тонн цукрового буряку (+16,2% в порівнянні з аналогічним періодом 2015/14 МР) та було вироблено 5,2 млн. тонн цукру (+16,3%). У січні обсяг виробництва цукру з буряків збільшився в 2,2 рази, що дало можливість підвищити частку цього цукру на 39,4 в.п. - до 88,3% (див. таблиця 14).

Таблиця 14

Виробництво цукру у січні у Росії, тис. тонн

Продукція	2015 р.	2016 р.	%
Цукор-пісок, всього	89,0	109,5	+22,9
в т.ч.			
із цукрового буряку	43,5	96,7	в 2,2 р.б.
із імпортного сирцю	45,6	12,7	в 3,5 р.м.
Частка бурякового цукру, %	48,9	88,3	+39,4 в.п.

Джерело: Міністерство сільського господарства Російської Федерації

Росія дещо скоротила імпорт цукру білого. За січень-листопад 2015 року було ввезено 318,1 тис. тонн цього цукру (-16,3%) в тому числі 264,3 тис. тонн із Білорусі (-7,2%). У січні-лютому 2016 року (станом на 7 лютого) імпорт цукру-сирцю склав 15,5 тис. тонн, що в 9,4 рази менше аналогічного періоду 2015 року (144,8 тис. тонн).

Споживання цукру в розрахунку на особу в 2015 році за оцінками профільного Міністерства складо 40 кг при раціональній нормі в 24-28 кг.

Керівництво країни розглядає питання розширення переліку підакцизних товарів. До нього планується внести так звані шкідливі продукти: пальмову олію та газовані напої. За інформацією іншого джерела припускається введення податку на цукор та пальмову олію, що автоматично підвищить ціни на цукор- та жировмісні товари і відповідно зменшить їх споживання.

Румунія

У відповідності до інформації Національного інституту статистики Румунії ціни на цукор є відносно стабільними. За січень вони збільшилися лише на 0,45%.

Таджикистан

У січні в Таджикистані доволі сильно зросли ціни на цукор - на 12,6% (див. рис. 4). Так, у відповідності до даних статистичного відомства країни кілограм цукру коштує 22,3-23,0 грн.

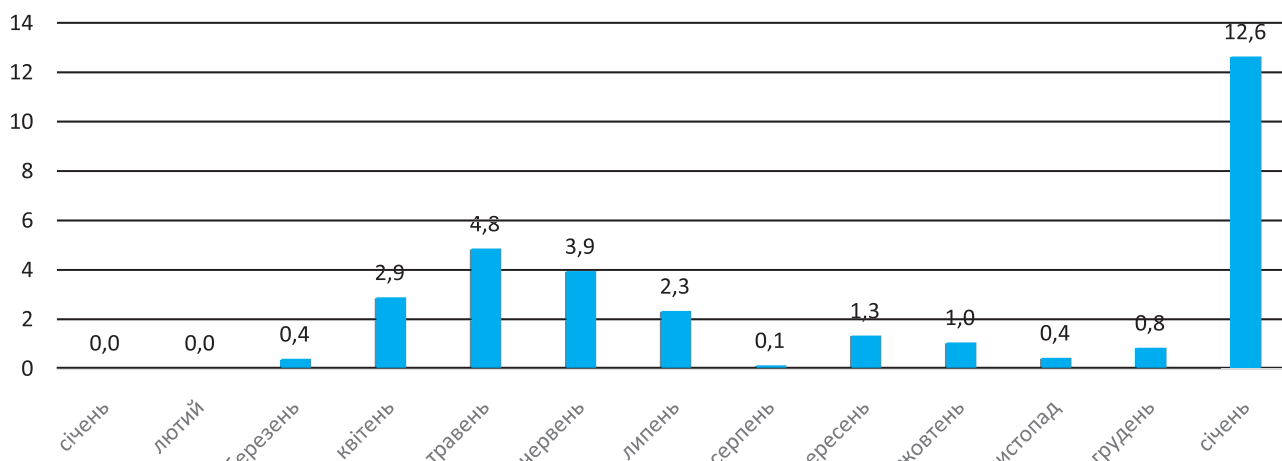

Рис. 4. Зміна роздрібних цін на цукор в Таджикистані

Джерело: аналітичний відділ за даними Агентства по статистиці при Президенті Республіки Таджикистан

Світовий ринок

Міжнародна цукрова організація (International sugar organization) підвищила прогноз очікуваного дефіциту цукру в поточному сезоні з огляду на скорочення виробництва цукру в Індії, Таїланді, Бразилії та ЄС. Тепер організація оцінює дефіцит цукру на світовому ринку на рівні 5,0 млн. тонн (у листопаді цей показник складав 3,5 млн. тонн). Подібної точки зору притримуються і аналітики агентства «F.O.Licht» – вони підняли планку дефіциту із 5,2 до 6,5 млн. тонн.

За оцінками експертів Міжнародної цукрової організації світове виробництво скоротиться на 2,6% – до 166,8 млн. тонн. Відбулося зниження оцінки виробництва для Індії на 500 тис. тонн та для Таїланду – на 650 тис. тонн. Проте, були переглянуті прогнози виробництва по Росії, США та Україні в сторону збільшення.

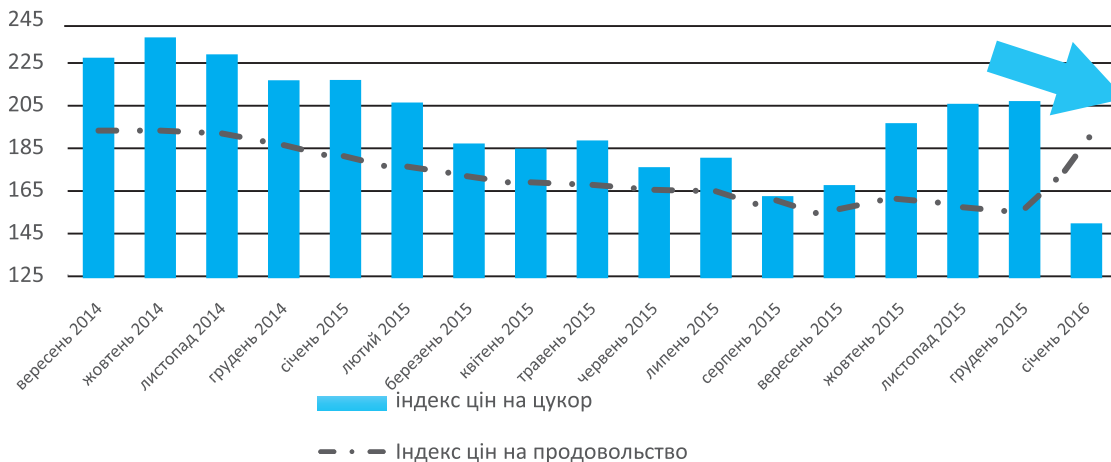

Рис. 5. Індекс ФАО цін на цукор

Джерело: fao.org

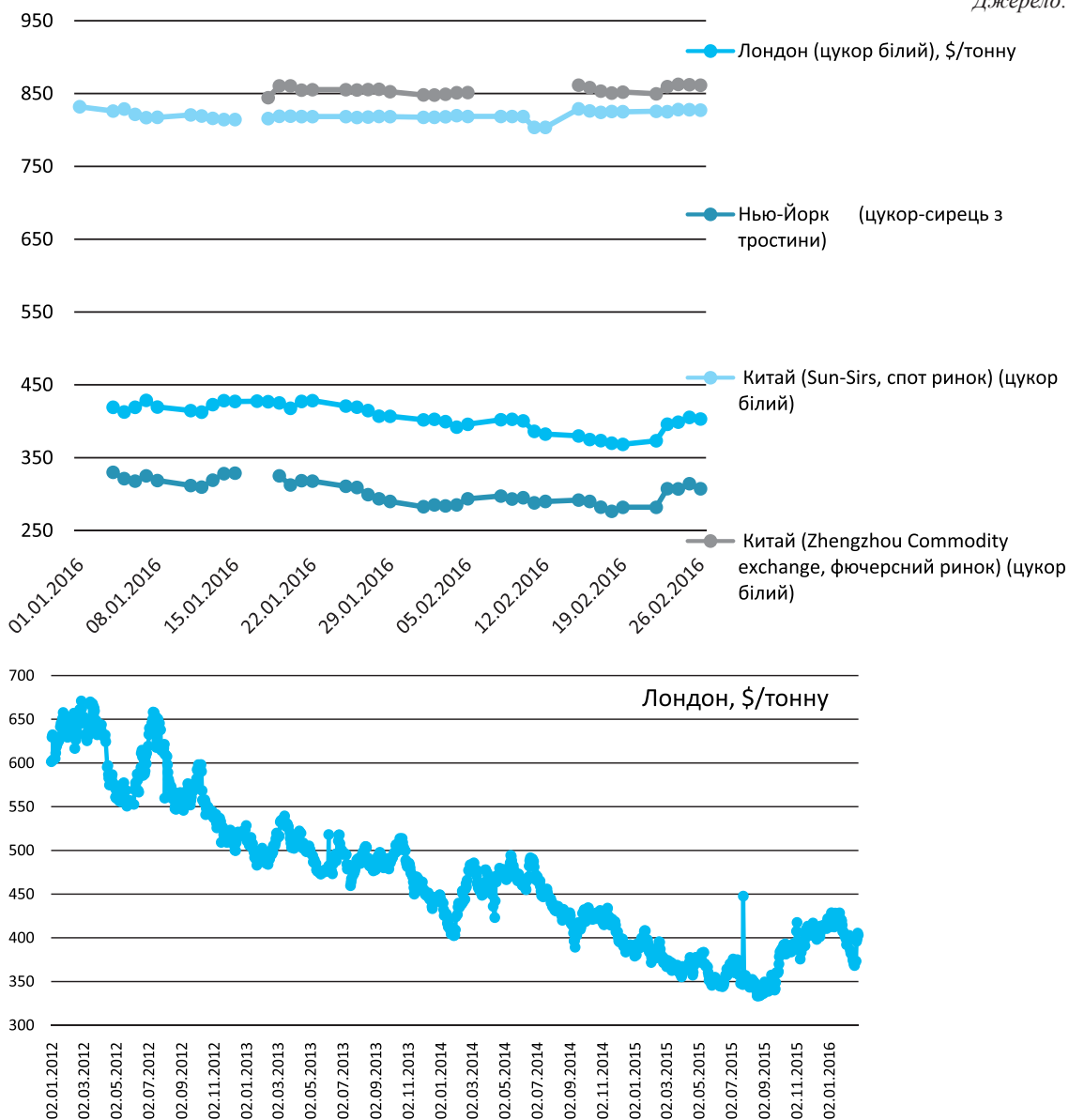

Рис. 6. Ціни на цукор у світі

Джерело: аналітичний відділ НАЦУ «Укрцукор»

Що стосується світового споживання, то темп його приросту в 2015/2016 роках дещо сповільниться (в порівнянні з минулим десятиліттям) і складе 1,75%. У світі буде спожито 171,9 млн. тонн цукру (2014/15 МР - 168,9 млн. тонн).

Індекс ФАО цін на цукор

В січні індекс ФАО цін на цукор продемонстрував зниження на 8,4 пункти і склав 199,4 пункти - це перше зниження індексу після чотирьохмісячного зростання. Це зменшення спричинене тим, що стан урожаю в Бразилії, основному виробнику та експортеру цукру, виявився кращим ніж очікувалося. Перспективи зниження виробництва цукру в Індії, Таїланді, Південні Африці та Китаї виявилися недостатніми для утримання цін від спаду.

США

За оцінками міністерства сільського господарства США (USDA) в 2015/2016 МР в країні буде вироблено 8 млн. тонн цукру у сирому еквіваленті. Прогноз виробництва цукру з буряків був переглянутий у сторону скорочення на 134,2 тис. тонн - до 4,5 млн. тонн у зв'язку з низьким виходом цукру. Що стосується тростинного цукру, то прогноз його виробництва був збільшений у зв'язку з зростанням виробництва у Флориді, а в цілому в Штатах буде отримано 2,9 млн. тонн цього продукту.

Таблиця 15

Виробництво цукру із буряків в США

Показники	2009/10	2010/11	2011/12	2013/13	2013/14	2014/15 попередній	2015/16 січневий прогноз	2015/16 лютневий прогноз
Виробництво буряків, млн. тонн	27,0	29,1	26,2	31,9	29,7	28,4	32,0	32,0
Втрати буряків, %	5,7	5,9	5,9	4,8	6,8	5,4	8,3	8,2
Бурякова стружка, млн. тонн	25,5	27,3	24,7	30,4	27,7	26,8	29,3	29,4
Цукристість бурякової стружки, %	14,3	15,4	15,0	15,3	14,3	14,6	15,4	14,8
Цукор, отриманий із стружки, млн. тонн	3,6	4,2	3,7	4,7	3,9	3,9	4,5	4,4
Цукор в мелясі, млн. тонн	0,29	0,32	0,36	0,30	0,30	0,31	0,35	0,34
Виробництво цукру, млн. тонн	3,9	4,5	4,1	5,0	4,2	4,2	4,9	4,7

Джерело: аналітичний відділ за даними USDA

Що стосується обсягів імпорту, то його обсяг складе 2,9 млн. тонн, що дещо перевищує попередній прогноз через збільшення імпорту тростинного цукру в відповідності до програми реекспорту.

Бразилія

У зв'язку із девальвацією місцевої валюти цукроваріння «виходить в плюс» у країні - найбільшому виробнику цукру в світі. Виробники з стабільним балансом мали рентабельність в 20% впродовж останніх 6-ти місяців. Причина цього в тому, що більшість витрат цукровиків відбуваються у бразиль-

ському реалі, а продають за долари.

На думку гравців ринку знецінення валюти дасть час для «перепочинку галузі» та підвищення продуктивності, залучення інвестицій.

Зі сторони світу існує потреба у збільшенні обсягу виробництва в Бразилії на 48 млн. продовж наступних 10-ти років. Навіть за умов збільшення площ тростини переробна промисловість не зможе розвиватися достатньо швидко щоб забезпечити зростаючий світовий попит.

ЄС

Ціни на цукор в ЄС підскочили після найгіршого урожаю цукрових буряків за останні 40 років у зв'язку зі зменшенням площ посіву та урожайності (через несприятливі погодні умови) (див. таблиця 16).

Таблиця 16

Баланс цукру та ізоглюкози в ЄС, млн. тонн

Показники	2013/14		2014/15		2015/16	
	у рамках квоти	поза квотою	у рамках квоти	поза квотою	у рамках квоти	поза квотою
Початкові запаси	2,56	-	2,01	-	1,27	-
Виробництво	14,22	3,92	14,23	6,60	14,23	4,15
в т. ч. ізоглюкози	0,72	0,02	0,71	0,05	0,72	0,04
Імпорт	3,80	0,01	3,40	0,01	3,73	0,01
у цукрі	3,21		2,85		3,18	
у продуктах переробки						
Загальна пропозиція	20,6	3,9	19,5	6,6	19,2	4,2
Споживання	14,22	2,0	16,67	2,60	17,00	2,15
Експорт	1,34	1,37	1,53	1,37	1,48	1,39
у цукрі	0,08		0,13		0,08	
у продуктах переробки	1,27		1,40		1,40	
Кінцеві запаси	2,01	0,56	1,27	2,66	0,76	0,61
Загальний попит	20,6	3,9	19,5	6,6	19,2	4,2

Джерело: аналітичний відділ за даними European Commission Rural Development

Трейдери очікують на новини про подання документів на другий транш експортних ліцензій. У третій декаді цукровий комітет при Європейській комісії прийняв постанову про відкриття тендерної процедури для другого траншу експортних ліцензій на цукор у розмірі 700 тис. тонн. Як зазначили в одному з джерел, заявок на отримання ліцензій виявилось менше, ніж очікувалося. Отже, трейдери вважають за краще продавати цукор на внутрішньому ринку ЄС, ніж експортувати.

В ЄС у деяких частинах південної Європи ціни на рафінований цукор є особливо високими. Наприклад, в Італії рафінований цукор коштує близько 600 євро за тонну - практично на 50% вище світових цін.

Індія

Станом на 15 лютого 2016 року в країні працювало 472 цукрових заводи, які виробили 17,3 млн. тонн цукру (станом на аналогічну дату 2015 року працювало 516 заводів і було вироблено 16,7 млн. тонн). Виробництво цукру в поточному сезоні на 0,6 млн. тонн вище, ніж за аналогічний період попереднього року.

У зв'язку з посухою та нестачею тростини в Індії частина заводів достроково призупинила роботу.

Виплати за кредитами, які взяли цукровари Індії, розпочинаються у лютому-березні. З огляду на ці витрати виробники зіштовхнулися з проблемами в обслуговуванні позик, а також виплатах постачальникам сировини.

В той же час ціна на цукор знизилася до 6-ти річного мінімуму та почала зростати з початком поточного сезону, але з початку лютого вона знову демонструє зниження (на декілька рупій/кг). Близько 0,95 млн. тонн цукру було розподілено на внутрішньому ринку в обхід експортної квоти. Зі зниженням світових цін на цукор оператори все з меншим бажанням укладають контракти на експорт.

Таїланд

Ель-Нін'йо негативно позначиться на обсягах виробництва цукру в Таїланді - прогноз був переглянутий у сторону зменшення на 3,1% - до 10,92 млн. тонн. Загальний обсяг доступної тростини на думку експертів складає 105 млн. тонн при урожайності в 104 кг/тонну тростини. ■